

**Propozycje tematów prezentacji na ustny egzamin maturalny
z języka polskiego w roku szkolnym 2011/12
w IV Liceum Ogólnokształcącym w Zielonej Górze**

Kod szkoły: 086201-1411Q

JĘZYK

1. Język utworów Gombrowicza i Witkacego jako wyzwanie wobec tradycji. Analizując wybrane przykłady, omów występujące w nich zjawisko gry z konwencją i jego funkcje.
2. Nowomowa. Analizując wybrane przykłady tekstów propagandowych, scharakteryzuj wyznaczniki i funkcje tego zjawiska.
3. Na podstawie analizy języka narracji utworów (np. M. Hłaski, S. Mrożka, M. Białoszewskiego) określ funkcję języka potocznego w literaturze współczesnej.
4. Od manifestu i teoretycznych podstaw do praktyki językowej. Scharakteryzuj język i styl utworów przedstawiciela wybranego kierunku literacko-artystycznego w dwudziestoleciu międzywojennym.
5. Dialekt w literaturze. Analizując język i styl wybranych utworów, omów funkcje stylizacji gwarowej.
6. Język prasy. Wskaż i sklasyfikuj błędy językowe w wybranym czasopiśmie. Przedstaw ich wpływ na normę współczesnej polszczyzny.
7. Język liryki XX wieku. Analizując wybrane przykłady wskaż zastosowane w nich zabiegi językowe i omów ich funkcje.
8. Język prasy. Scharakteryzuj stylistykę i omów funkcję tytułów i nagłówek prasowych różnych czasopism.
9. Sposoby poszerzania zasobów leksykalnych we współczesnym języku polskim. Omów zjawisko na podstawie analizy wybranych wypowiedzi pod kątem obecności w nich zapożyczeń, neologizmów i związków frazeologicznych.
10. Żargon uczniowski. Dokonując analizy języka uczniów twojej szkoły, wykaż jego charakterystyczne cechy.
11. Tak mówią bohaterowie literaccy. Scharakteryzuj język wybranych postaci ze szczególnym uwzględnieniem cech ujawniających ich przynależność środowiskową i charakter.
12. Twórcze wykorzystanie języka mówionego w literaturze różnych epok. Omów zjawisko analizując wybrane przykłady literackie. Zwróć uwagę na cel tego zabiegu.
13. Stylizacje modlitewne w literaturze różnych epok. Analizując i interpretując wybrane przykłady, określ funkcje tego zabiegu.
14. Sztuka przemawiania. Analizując wybrane przykłady z różnych epok, omów charakterystyczne dla nich figury retoryczne i ich funkcje.
15. Zapożyczenia językowe. Analizując wybrane przykłady, określ źródła oraz przyczyny najnowszych zapożyczeń w języku polskim.
16. Dlaczego niektóre wyrazy stają się modne? Analizując przykłady ze współczesnej polszczyzny, określ przyczyny i trwałość badanego zjawiska.
17. Zapożyczenia z języka angielskiego w języku współczesnej młodzieży. Zanalizuj zebrany materiał pod kątem zasadności i celowości zapożyczeń.

18. Związki frazeologiczne w poezji współczesnej. Analizując oraz interpretując wybrane przykłady, zwróć uwagę na źródła zastosowanych przez poetów frazeologizmów.
19. Związki frazeologiczne w tytułach artykułów z wybranego czasopisma (czasopism). Zanalizuj ich funkcję i ocen poprawność oraz komunikatywność.
20. Zjawisko archaizacji w literaturze. Przedstaw na wybranych przykładach analizując jego funkcje i sposoby realizacji.
21. Wieloznaczność, homonimia, eksperymenty językowe jako źródło zabawy literackiej. Przedstaw na wybranych przykładach, analizując i interpretując utwory z różnych epok.
22. Język miłości i zakochanych w literaturze. Scharakteryzuj środki wyrazu zastosowane w utworach z różnych epok. Porównaj ich style.
23. Język zdradzonych i cyników w literaturze. Analizując i interpretując wybrane wypowiedzi, scharakteryzuj zastosowane w nich środki wyrażające emocje i postawy życiowe.
24. Język potoczny w literaturze. Analizując celowo zgromadzony materiał, scharakteryzuj funkcje, jakie pełni w nim ten rodzaj języka. Uwzględnij przykłady pochodzące z XIX i XX wieku.
25. Różnorodność stylistyczna polszczyzny. Scharakteryzuj odmiany stylowe języka analizując dowolnie wybrane przykłady wypowiedzi z języka mówionego i pisanego.
26. Kontaminacja w języku polskim. Omów zjawisko analizując wybrane przykłady pod kątem poprawności celowości i komunikatywności.
27. Powitania i pożegnania różnych grup zawodowych i środowiskowych. Zanalizuj przykładowe wypowiedzi, zwracając uwagę na charakterystyczne środki wyrazu.
28. Język w służbie informacji. Analizując zebrany materiał językowy (prasa, reklamy, anonse), wskaż: cechy języka w funkcji informatywnej i niezbędne warunki do uniknięcia w komunikacie informacyjnych zakłóceń.
29. Język jako narzędzie kreowania rzeczywistości. Analizując zebrany materiał językowy dotyczący obyczajowości, tradycji, religii, scharakteryzuj funkcję magiczną i sprawczą języka.
30. Pleonazmy i tautologie – efekt bezmyślności, nawyku językowego czy dążenia do precyzji wypowiedzi? Na podstawie zebranego materiału językowego wyjaśnij mechanizm powstawania pleonazmów i tautologii.
31. Felietonistyka pozytywizmu a współczesna. Charakteryzując i porównując styl wybranego felietonisty pozytywizmu i felietonisty współczesnego, zwróć uwagę na stosowane przez nich środki stylistyczne i zabiegi kompozycyjne.
32. Ironia w literaturze. Analizując celowo wybrane przykłady, określ środki językowe, za pomocą których jest wyrażana oraz omów jej funkcje.
33. Język instrukcji. Analizując wybrane fragmenty tekstów instruktażowych, uwzględnij ich poprawność, komunikatywność i funkcjonalność.
34. Tabu i magia w języku. Omów zjawisko, analizując zebrany materiał językowy.
35. Przysłowia jako źródło wiedzy o kulturze minionych epok. Omów zagadnienie, analizując zebrany materiał językowy.
36. Współczesna piosenka jako źródło wiedzy o człowieku i jego losie. Zaprezentuj na podstawie wybranych przykładów.

LITERATURA

37. Miejsca przekłete i miejsca ukochane w literaturze. Omów sposoby ich opisywania i prezentowania, interpretując wybrane dzieła zawierające ten motyw.
38. Przedstaw literacki obraz zdrajcy i zdrady, analizując utwory różnych epok.
39. Bohater negatywny w literaturze różnych epok. Wskaż podobieństwa i różnice w kreowaniu tego typu postaci, analizując wybrane dzieła
40. Motyw wróżbity i proroka, jego funkcje w literaturze różnych epok. Rozwijając temat, zanalizuj wybrane przykłady.
41. Lęki, niepokoje egzystencjalne kobiet ukazane w twórczości wybranych poetek polskich XX wieku. Omów na wybranych przykładach.
42. Analizując przykłady dzieł, przedstaw cechy gatunkowe powieści kryminalnej.
43. Różne odmiany powieści sensacyjnej. Omów na wybranych przykładach.
44. Stereotypy w literaturze popularnej. Omów na wybranych przykładach.
45. Rola młodzieńczych doświadczeń w biografii bohaterów literackich. Ukaż różne ujęcia tego problemu, analizując wybrane teksty literackie.
46. Dokumentaryzm i kreacjonizm literatury XX wieku. Analizując wybrane przykłady utworów XX wieku, omów zjawisko i jego funkcje.
47. Tradycja i nowatorstwo w narracji. Dokonaj analizy porównawczej celowo dobranych przykładów i określ, na czym polegały i czemu służyły zastosowane przez pisarzy rozwiązania.
48. (s) Różne sposoby funkcjonowania tradycji homeryckiej w literaturze polskiej. Omów na wybranych przykładach. ¹
49. (s) Mistrzowie i uczniowie wśród twórców literatury. Przedstaw, ujawniające się w dziełach, związki między ich twórczością.
50. (s) Trudny problem dziedzictwa sarmackiego w literaturze epok późniejszych. Przedstaw na wybranych przykładach.
51. Dialog twórców literatury z filozofami. Przedstaw charakter tego zjawiska, interpretując wybrane przykłady dzieł literatury dawnej.
52. Dialog twórców literatury z filozofami. Przedstaw charakter tego zjawiska, interpretując wybrane przykłady dzieł literatury współczesnej.
53. Artysta jako bohater literacki. Interpretując wybrane przykłady, omów sposoby ukazywania kondycji bohatera-artysty. Wykorzystaj stosowne konteksty.

---

¹ Symbol (s) oznacza temat pochodzący z Informatora maturalnego.

54. (s) Biografia jako klucz do odczytania twórczości Tadeusza Konwickiego (?). Interpretując wybrane utwory, zbadaj, czy znajomość biografii artysty jest niezbędna dla ich pełnego zrozumienia.
55. (s) Biografia jako klucz do odczytania twórczości Haliny Poświatowskiej (?). Interpretując wybrane utwory, zbadaj, czy znajomość biografii artysty jest niezbędna dla ich pełnego zrozumienia.
56. Polacy w satyrze i karykaturze literackiej. Analizując wybrane utwory, omów sposoby kreowania portretów Polaków i ich funkcje.
57. Folklor jako inspiracja pisarzy w różnych epokach. Analizując i porównując wybrane przykłady, wskaż przyczyny i sposoby przejawiania się tego zjawiska.
58. Czas w prozie. Analizując celowo dobrane przykłady, omów różne sposoby wykorzystania kategorii czasu w utworach epickich różnych epok.
59. Czas w dramacie. Analizując celowo dobrane przykłady, omów różne sposoby wykorzystania kategorii czasu w utworach dramatycznych różnych epok.
60. (s) Na wybranych przykładach z różnych epok wyjaśnij funkcję konwencji onirycznej w kreowaniu świata przedstawionego.
61. (s) Tradycja literacka kontynuowana i odrzucona w literaturze dwudziestolecia międzywojennego. Omów na wybranych przykładach.
62. (s) Odwzorowywanie świata, prowokacja, eksperyment artystyczny. Analizując i interpretując wybrane przykłady z najnowszej literatury polskiej (O. Tokarczuk, A. Stasiuk, T. Tryzna, P. Huelle), przedstaw sposoby kreowania rzeczywistości i ich związek z ideą utworu.
63. Różne oblicza arystokracji. Interpretując wybrane utwory z literatury XIX wieku, wskaż eksponowane w nich cechy przedstawicieli tej grupy społecznej. Zwróć uwagę na związek kreacji bohaterów z ideą utworów.
64. Tendencje do heroizacji i deheroizacji bohaterów w literaturze polskiej. Interpretując wybrane przykłady, omów czynniki mające wpływ na określone tendencje w danej epoce. Zwróć uwagę na sposoby ich realizacji.
65. Pisarz, poeta jako kronikarz swoich czasów. Przedstaw zagadnienie w oparciu o przykłady z różnych epok. Analizując celowo wybrane utwory, określ, w jaki sposób i po co artyści pisali o swojej współczesności.
66. Konflikt pokoleń w literaturze. Omów problem na wybranych przykładach literatury polskiej. Interpretując utwory z różnych epok, ukaż, jak zmieniały się relacje między pokoleniami. Wykorzystaj stosowne konteksty.
67. Dwoistość natury ludzkiej ukazana w literaturze. Przedstaw problem, interpretując celowo wybrane utwory z różnych epok. Zwróć uwagę na sposoby ujęcia tego zagadnienia.

68. Społeczeństwo polskie w literaturze XIX i XX wieku. Porównując celowo dobrane teksty literackie, przedstaw ukazany w nich portret Polaków. Zwróć uwagę na kontekst historyczny.
69. Kresy w literaturze. Analizując wybrane utwory, przedstaw topos Kresów w literaturze polskiej XIX i XX wieku. Porównaj sposoby ujęcia motywu a także jego znaczenie dla autorów.
70. Kontestacja w literaturze. Analizując celowo wybrane teksty literackie, przedstaw, w jaki sposób manifestowali swój sprzeciw twórcy różnych epok.
71. Sakralizacja rzeczywistości w literaturze. Analizując wybrane utwory, przedstaw sposoby realizacji i określ funkcje tego zabiegu.
72. Polonocentryzm czy europejskość literatury polskiej? Analizując celowo wybrane przykłady z różnych epok, uzasadnij ich przynależność lub odrębność wobec tradycji europejskiej. Uwzględnij stosowne konteksty.
73. Franciszkanizm w literaturze. Analizując celowo wybrane utwory, omów sposoby przejawiania się i funkcjonowania tego motywu.
74. Miasto jako przestrzeń życia człowieka. Analizując przykłady z literatury XIX i XX wieku, porównaj różne ujęcia tego motywu.
75. Wybitne jednostki w literaturze. Porównując sposoby kreowania wybranych bohaterów z dowolnie wybranych epok, określ, na czym polega wyjątkowość tych postaci. Uwzględnij stosowne konteksty.
76. Dekalog człowieka XX wieku. Analizując literackie przykłady ze współczesności, scharakteryzuj kodeks etyczny wybranych bohaterów.
77. Literatura jako opowieść o miłości i nienawiści. Analizując przykłady z dwóch epok, dawnej i współczesnej, określ wpływ emocji na życie wybranych bohaterów.
78. Młodopolska chłopomania – poza czy coś więcej? Analizując celowo wybrane utwory, porównaj przedstawione w nich przejawy chłopomanii. Przywołując właściwe konteksty ustal, jak oceniano tę postawę.
79. Rozrachunek z mitami narodowymi. Analizując wybrane utwory literatury polskiej XX wieku, określ, w jaki sposób i z jakimi mitami rozliczali się twórcy. W swoich badaniach wykorzystaj kontekst historyczny.
80. „Jaki ojciec, taki syn ...”. Analizując wybrane utwory z różnych epok, omów rolę rodziny w kształtowaniu charakterów postaci literackich. Uwzględnij stosowne konteksty.
81. Motyw drzewa (lasu, puszczy, pustyni) w literaturze. Interpretując wybrane utwory, przedstaw sposoby jego funkcjonowania.
82. Realizm jako metoda opisywania świata. Analizując wybrane utwory, określ środki charakterystyczne dla tej konwencji i celowość jej zastosowania.
83. Patriotyzm, kosmopolityzm, obywatelstwo. Omów znaczenia, jakie nadawała tym pojęciom literatura, analizując przykłady z różnych epok.

84. „Pokrzepienie serc” i „rozdrapywanie ran” – dwie tendencje polskiej literatury narodowej. Przedstaw i omów ich realizację analizując wybrane utwory z XIX i XX wieku. Uwzględnij stosowne konteksty.
85. Przyczyny samotności bohaterów literatury najnowszej. Analizując wybrane przykłady, określ, co wyróżnia to doświadczenie we współczesności? Wykorzystaj kontekst kulturowy i filozoficzny.
86. Fantastyka i literatura faktu – różne sposoby ukazania totalitaryzmu w literaturze. Analizując celowo wybrane utwory, omów i porównaj wskazane metody i wynikające z nich formy literackie.
87. Naśladowanie, kontynuacja, przekształcanie, dialog, polemika ... Analizując celowo wybrane przykłady, omów zjawisko intertekstualności w literaturze.
88. Poezja Z. Herberta u źródeł kultury europejskiej. Analizując i interpretując wybrane liryki, wskaż i omów ich związki z dziedzictwem antyku.
89. Ironia jako właściwość stylu w dziełach pisarzy współczesnych. Wskaż i omów zabiegi stylistyczne umożliwiające rozpoznanie ironicznej wypowiedzi i wyjaśnij, czemu służy taki sposób opisywania świata przez wybranych autorów.
90. Tradycja barokowa w twórczości poetów XX w. Analizując oraz i interpretując utwory wybranych poetów, wykaż i omów sposoby nawiązań do konwencji barokowej.
91. Wiara i religijność a życiowe postawy bohaterów literackich. Analizując kreacje postaci z różnych epok, wskaż, w jakim stopniu religia wpływała na ich postępowanie i dokonywane wybory.
92. Wolność słowa a literatura. Omów wpływ cenzury na formę i treść utworów literackich trzech różnych epok.
93. Relacje między Polakami a mniejszościami narodowymi ukazane w literaturze i publicystyce polskiej. Omów zagadnienie, interpretując 3-4 przykłady wybrane z różnych epok literackich. Uwzględnij stosowne konteksty.
94. Rola strachu w życiu bohaterów literackich. Omów problem na wybranych przykładach z literatury polskiej i obcej.
95. Rola literatury pięknej w popularyzowaniu myśli technicznej (osiągnięć nauki, wynalazków). Omów temat, odwołując się do utworów autorów polskich i obcych.
96. Kondycja polskiego emigranta. Scharakteryzuj i porównaj postawy oraz poglądy wyrażone w wybranych utworach XIX i XX wieku.
97. Przestrzeń, sposoby jej kreowania i funkcje tych kreacji. Przedstaw temat, odwołując się do literatury polskiej i obcej.
98. Testamenty poetyckie twórców różnych epok. Przedstaw i porównaj ich hierarchię wartości.
99. Manipulacja jako sposób kształtowania człowieka. Przedstaw różne formy tego zjawiska, dokonując analizy i interpretacji wybranych utworów polskich i obcych.

100. Motyw szlacheckiego dworku. Omów jego funkcjonowanie na wybranych przykładach literatury polskiej XIX i XX wieku.
101. Funkcje listu w utworach literackich. Analizując właściwie dobrane przykłady literackie, przedstaw sposób wykorzystania listu w dziele literackim i omów jego rolę.
102. Bohaterowie, których nikt nie słucha - profetyzm i jego funkcja w literaturze. Omów, odwołując się do przykładów z literatury dwóch – trzech epok.
103. Obraz wybranej grupy społecznej w literaturze. Dokonaj analizy i interpretacji porównawczej celowo dobranych utworów literackich.
104. Przedstaw sposoby kreowania bohatera negatywnego, tzw. „czarnego charakteru”, w literaturze różnych epok.
105. Losy polskiego emigranta jako temat literatury XIX i XX wieku. Przedstaw i porównaj sposób ukazywania tego motywu w wybranych utworach.
106. Kontrast jako metoda prezentacji bohaterów literackich. Przedstaw funkcje takiego sposobu kreacji postaci w różnych epokach.
107. Kuszenie jako źródło dramatu człowieka. Omów znaczenia i literackie sposoby ujęcia motywu na przykładach wybranych utworów z literatury polskiej i obcej.
108. Różne obrazy starości w literaturze. Przedstaw i porównaj sposób ukazywania tego motywu w wybranych utworach.
109. Erotyka w literaturze. Porównaj sposoby jej przedstawiania, analizując wybrane utwory różnych epok.
110. Rola didaskaliów w dramacie. Porównaj na przykładzie trzech utworów reprezentujących różne epoki.
111. Relatywizm czy absolutyzm moralny? Jakie rozwiązania proponuje literatura? Omów problem, analizując wybrane przykłady literackie.
112. O młodości dyskusyjnie. Przedstaw różne sposoby kreowania i oceny młodych ludzi w utworach z wybranych epok.
113. Kronikarze czasów pogardy. Różne formy literackiego przekazu prawdy o wojnie. Zanalizuj wybrane przykłady.
114. Listy różnych epok. Porównaj język i styl przykładów epistolografii z dwóch okresów literackich. Wskaż przyczyny różnic słownictwa, frazeologii i składni.
115. Pokusy i niebezpieczeństwa władzy - przedstaw problem na wybranych przykładach literackich.
116. Szkoła jako temat literacki. Omów różne sposoby realizacji tego motywu. Uwzględnij stosowne konteksty.
117. Miłość w okresie wojny i okupacji jako próba ucieczki od rzeczywistości. Omów na wybranych przykładach literackich.

118. Pieniądz - siła niszcząca czy twórcza? Przeanalizuj problem na wybranych przykładach dzieł literackich.
119. Bohaterowie, którym się nie powiodło. Zaprezentuj postacie i określ cel ich literackich kreacji.
120. To jest bohater na miarę swoich czasów. Na wybranych przykładach literackich udowodnij zależność kreacji bohatera od charakteru tworzącej go epoki.
121. Tytuły, motta, zakończenia dzieł kluczem do ich interpretacji. Omów zjawisko na wybranych przykładach.
122. Opisy uczt, biesiad, posiłków. Przywołując stosowne fragmenty tekstów, omów ich charakter i funkcję.
123. Bohaterowie w habicie. Przedstaw zagadnienie, odwołując się do wybranych tekstów literatury polskiej.
124. Ból i cierpienie bohaterów literackich po stracie najbliższych. Omów zagadnienie, odwołując się do przykładów z literatury polskiej i/ lub obcej.
125. Literackie portrety ludzi szczęśliwych. Omów zagadnienie, odwołując się do przykładów z literatury polskiej i obcej.
126. Bohater z książką w ręku, czyli o znaczeniu lektur w świecie postaci literackich. Przedstaw sposób ukazywania tego motywu w wybranych utworach.
127. Różne sposoby funkcjonowania motywu winy i kary w literaturze. Omów na wybranych przykładach z różnych epok.
128. Eros i Tanathos (miłość i śmierć) w polskiej poezji. Przedstaw sposób ukazywania tego motywu w twórczości wybranego poety współczesnego (np. H. Poświatowskiej, S. Grochowiaka).

ZWIĄZKI LITERATURY Z INNYMI DZIEDZINAMI SZTUKI

129. Sztuki Szekspira a ich adaptacje filmowe. Porównaj wybrane dzieła, ukazując idee reżyserów.
130. Sceny batalistyczne w literaturze i sztuce. Analizując wybrane teksty kultury z różnych epok, omów sposoby opisywania i prezentowania motywu.
131. Alegoria i symbol jako środki wyrazu w literaturze i sztuce. Analizując i interpretując wybrane teksty kultury z różnych epok, określ funkcje wymienionych środków.

132. Historia narodu polskiego jako ważne źródło inspiracji dla literatury i sztuki. Interpretując wybrane teksty kultury z różnych epok, omów sposoby wyrażania i funkcjonowania tych samych motywów historycznych w literaturze i sztuce.
133. Motyw ogrodu w literaturze i sztuce. Analizując wybrane teksty kultury, omów sposoby opisywania i prezentowania motywu.
134. Kicz w literaturze i sztuce. Analizując wybrane przykłady z różnych dziedzin sztuki wyjaśnij, czym jest kicz. Wykorzystując stosowne konteksty, omów sposoby wartościowania tego zjawiska.
135. Kultura antyczna źródłem inspiracji literatury i sztuki różnych epok. Analizując i interpretując celowo wybrane przykłady, omów sposoby funkcjonowania inspiracji i ich rolę.
136. Teatralne realizacje dzieł klasyków. Zanalizuj wybrane spektakle teatralne, wykazując ich tradycjonalizm lub nowatorstwo.
137. Artystyczne ujęcie macierzyństwa w literaturze i sztuce. Analizując wybrane utwory z różnych epok, przedstaw sposoby opisywania i prezentowania motywu. Zwróć uwagę na kontekst epoki.
138. Literatura i sztuka w służbie tolerancji. Omów dydaktyczną funkcję dzieł ukazujących życie mniejszości narodowych (np. Żydów) i ich obyczajowość.
139. Wyrażanie emocji w literaturze, muzyce i malarstwie. Przeanalizuj wybrane przykłady i omów muzyczne, malarskie i literackie sposoby (środki) wyrażania tych samych uczuć i emocji.
140. Mała ojczyzna w literaturze i sztuce. Analizując różne teksty kultury, omów sposoby opisywania i prezentowania oraz rolę miejsc rodzinnych.
141. Motyw tańca w literaturze i sztuce. Interpretując wybrane przykłady z różnych epok, omów sposoby prezentowania oraz funkcje motywu.
142. Przekład literackich dzieł pozytywizmu na język filmu. Dokonaj analizy porównawczej wybranego dzieła literackiego i jego filmowej adaptacji.
143. Młodzi gniewni bohaterowie literatury i filmu XX i XXI wieku. Analizując wybrane utwory, omów kreacje postaci, motywy i skutki ich działań.
144. Koncepcje piękna w literaturze, malarstwie i architekturze. Analizując wybrane dzieła z dwóch różnych epok, przedstaw różnorodne ujęcia i interpretacje piękna. Wykorzystaj kontekst epoki.
145. Motyw powitania w literaturze i sztuce. Analizując wybrane dzieła z różnych epok, omów różne ujęcia motywu. Zwróć uwagę na środki wyrazu i ich funkcję.
146. Motyw pożegnania w literaturze i sztuce. Analizując wybrane dzieła z różnych epok, omów różne ujęcia motywu. Zwróć uwagę na środki wyrazu i ich funkcję.
- 147.

148. Uprzedmiotowienie człowieka jako problem w literaturze i sztuce (np. T.Kantor, A.Wróblewski, T.Różewicz). Analizując wybrane przykłady, omów zjawisko i jego przyczyny.
149. (s) Artystyczne interpretacje historii w literaturze i malarstwie (np. H.Sienkiewicz, J.Matejko – bitwa pod Grunwaldem). Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł. Omów sposoby opisywania i prezentowania wydarzeń.
150. Inspiracje biblijne we współczesnej literaturze i filmie. Analizując i interpretując wybrane teksty kultury, omów sposoby funkcjonowania w nich przywołań biblijnych. Zwróć uwagę, w jakim stopniu wpływają one na treść, a w jaki na formę utworów.
151. Dzieło literackie jako inspiracja i źródło motywów dla filmu. Analizując wybrane przykłady (np. J. Conrad „Jądro ciemności” – F. F. Coppola „Czas Apokalipsy”) wyjaśnij, czym jest tzw. film na motywach w odróżnieniu od adaptacji.
152. Kultura sarmacka w literaturze, sztuce i obyczajach. Omów zagadnienie, analizując wybrane przykłady z baroku i oświecenia. Uwzględnij kontekst epok.
153. Motyw czterech pór roku w literaturze i innych dziedzinach sztuki. Dokonaj analizy wybranych przykładów z dwóch epok, uwzględniając relacje między sposobem prezentacji motywu a wymową i funkcją dzieła.
154. Młodość i starość jako odwieczny temat literatury i innych dziedzin sztuki (np. malarstwa). Przeanalizuj sposoby ujęcia motywu, uwzględniając przykłady z dwóch dowolnie wybranych epok. Zwróć uwagę na kontekst epoki.
155. Impresjonizm w literaturze i sztuce. Analizując wybrane dzieła literackie i malarskie, scharakteryzuj właściwe temu kierunkowi widzenie i opisywanie świata.
156. Klasycyzm w literaturze i sztuce. Omów zagadnienie, analizując zarówno wyznaczniki formalne, jak i założenia ideowe kierunku. Uwzględnij przykłady z dwóch epok, dawnej i współczesnej.
157. Literatura i film. Objasnij wzajemne relacje między obu dziedzinami oraz uwzględnij ich odrębność analizując dowolnie wybrane przykłady.
158. Postać karierowicza w literaturze i filmie XX i XXI wieku. Przedstaw różne wizerunki bohaterów tego typu. Porównaj ich drogi życiowe i efekty ich działań.
159. Różne sposoby kreowania obrazu Warszawy w literaturze i sztuce. Analizując zebrany materiał, określ, co twórcy różnych epok uznawali za interesujące i godne utrwalenia w zmieniającym się obrazie miasta.
160. Eros i Thanatos. Analizując wybrane przykłady, omów funkcję, jaką pełni motyw miłości i śmierci w wybranych tekstach kultury. Zwróć uwagę na sposoby przedstawiania motywu.
161. (s) Sztuka wobec niewyraźnego - symbol jako środek wyrazu w poezji i malarstwie. Omów na wybranych przykładach.

162. (s) Artystyczne interpretacje historii w literaturze i filmie. Analiza porównawcza wybranych dzieł.
163. Inspiracje mitologiczne we współczesnej literaturze i filmie. Analizując i interpretując wybrany materiał, określ ich rolę i sposoby funkcjonowania.
164. Dawniejsze i współczesne obrazy rodziny. Analizując wybrane przykłady z literatury i filmu, ukaż zmieniające się w czasie relacje rodzinne i ich przyczyny. Określ, za pomocą jakich gatunków wypowiadają się twórcy na ten temat.
165. Motyw wędrowki w czasie i przestrzeni w utworach literackich i filmowych. Analizując wybrane teksty kultury z XIX i XX wieku, omów sposoby przedstawiania i funkcjonowania motywu.
166. Kult sztuki i artyści. Analizując utwory pochodzące z różnych epok i dziedzin sztuki, określ, w czym przejawiała się taka postawa. Wykorzystaj stosowne konteksty.
167. Literackie i filmowe portrety dzieci i młodzieży. Omów, analizując wybrane przykłady z literatury i filmu XX i XXI wieku. Zwróć uwagę na prezentowane w nich problemy i potrzeby młodego bohatera oraz jego relacje z dorosłymi.
168. Góry malarzy i góry poetów. Dokonaj analizy porównawczej wybranych dzieł z XIX i XX wieku.
169. Współczesne inicjatywy teatralne. Omów wybrane spektakle, ukazując metody budowania nastroju w literaturze i przedstawieniu teatralnym.
170. Ekspresjonizm w literaturze i sztuce. Zaprezentuj i omów wybrane przykłady realizacji nurtu. Analizując i porównując utwory określ charakterystyczne dla niego środki wyrazu.
171. Portrety kochanków w literaturze i sztuce różnych epok. Analizując wybrane utwory, przedstaw różne sposoby ujęcia motywu. Wykorzystaj kontekst epoki.
172. Prowokacja w literaturze i sztuce. Analizując celowo wybrane dzieła, omów zjawisko prowokacji artystycznej i wskaż jej funkcję. Wykorzystaj stosowne konteksty.
173. Żywioły natury w literaturze i malarstwie. Analizując celowo wybrane dzieła, omów funkcjonowanie różnych motywów a także określ środki służące do wyrażania charakteru poszczególnych żywiołów (np. łagodność; dynamizm).
174. Życie jako żegluga. Przedstaw najciekawsze realizacje tego toposu w literaturze i sztuce. Zwróć uwagę na środki artystycznego wyrazu, jakimi posłużyli się twórcy w budowaniu symbolicznego obrazu żeglugi.
175. Ruina - motyw literacki i malarski. Odwołując się do znanych Ci dzieł, przedstaw najciekawsze interpretacje motywu ruiny. Zwróć także uwagę na różne konwencje jego prezentacji.

176. Symbolika mitologicznego obrazu arkadii w dziełach twórców z późniejszych epok . Wskaż różnice i podobieństwa, jakie dostrzegasz w sposobie ujęcia tego motywu w literaturze i malarstwie.
177. Zinterpretuj różne sceny pożegnań zaprezentowane w literaturze i malarstwie. Wskaż środki artystycznego wyrazu wykorzystane przez twórców. Określ ich rodzaj i funkcje.
178. Wynalazki techniczne i osiągnięcia nauki w literaturze pięknej i sztuce. Analizując i interpretując wybrany materiał, omów miejsce nauki i techniki w życiu ludzi. Uwzględnij stosowne konteksty.
179. Motyw perły w literaturze, malarstwie i filmie. Analizując i interpretując celowo dobrane teksty kultury, wyjaśnij symbolikę rekwizytu oraz funkcję, jaką pełni w utworach.
180. Od idealizacji do deformacji. Analizując i interpretując wybrany materiał, przedstaw, w jaki sposób artyści ukazywali ludzkie ciało w literaturze i sztuce. Uzasadnij zastosowaną przez twórców konwencję.
181. Twórczość pod wpływem używek. Omów problem na wybranych przykładach z literatury i sztuki.
182. Różne wizje rewolucji. Omów zagadnienie na wybranych przykładach z literatury i sztuki, przywołując stosowne konteksty.
183. Holokaust i sposoby jego prezentowania. Przedstaw temat na przykładzie literatury i filmu.
184. Różne powroty do krainy dzieciństwa. Porównaj ich obrazy, odwołując się do wybranej literatury i innych dziedzin sztuki.
185. Wizerunki świętych. Przedstaw temat, uwzględniając również niekonwencjonalne ujęcia bohaterów w literaturze i innych dziedzinach sztuki.
186. Portret cygana i dandysa w kulturze i literaturze. Przedstaw na wybranych przykładach dzieł z różnych epok.
187. Zmagania sportowe w literaturze i sztuce. Omów na wybranych przykładach.
188. Powstanie narodowe w literaturze polskiej i innych dziedzinach sztuki. Omów na wybranych przykładach dzieł.
189. Polska i Polacy w różnych tekstach kultury XX wieku. Omów na wybranych przykładach dzieł literackich i z innych dziedzin sztuki.
190. Analizując wybrane przykłady dzieł literackich i z innych dziedzin sztuki, przedstaw problem ksenofobii w tekstach kultury.
191. Różne ujęcia motywu raju w literaturze i sztuce. Zanalizuj wybrane przykłady z różnych epok.
192. Powinowactwa sztuki i psychologii, czyli o odkrywaniu natury człowieka. Omów temat na wybranych przykładach różnych tekstów kultury. Uwzględnij stosowne konteksty.

193. Samobójstwo - słabość czy odwaga? Przeanalizuj problem na przykładzie wybranych tekstów kultury - literackich i innych.
194. Groza jako element sztuki i literatury. Na wybranych przykładach omów przyczyny i cele wprowadzania tego zjawiska oraz sposoby jego realizacji.
195. Motyw uczty, biesiady i wina w literaturze i sztuce. Omów jego funkcjonowanie na celowo dobranych przykładach.
196. Zjawy, duchy lub wampiry w tekstach literackich i filmowych. Odwołując się do tekstów kultury, powiedz, jaką rolę w nich odgrywają.
197. Wpływ pieniądza na życie bohaterów literackich lub filmowych. Zanalizuj problem na podstawie wybranych tekstów kultury.
198. Idealiści w zderzeniu z rzeczywistością. Zmieniają świat czy świat ich zmienia? Rozważ problem, odwołując się do wybranych tekstów kultury.
199. Ból i cierpienie bohaterów literackich po stracie najbliższych. Omów zagadnienie, odwołując się do przykładów z literatury i sztuki.
200. Jakie ludzkie lęki wyrażają literatura i filmy fantastycznonaukowe? Odpowiedz na pytanie, przywołując odpowiednie teksty kultury.
201. Bohaterowie, którzy wiele utracili. Omów problem na wybranych przykładach z literatury i sztuki.
202. Światy alternatywne kreowane w literaturze i filmach fantasty. Omów sposoby ich kreowania w wybranych dziełach sztuki współczesnej.
203. Taniec i muzyka ludowa w literaturze i sztuce. Omów sposoby i funkcje ich wykorzystania w wybranych utworach z różnych epok.